

Totaalisesta ja partiaalisesta predikatiivista.

Kielioppiemme esitykset totaalisesta ja partiaalisesta predikatiivista ovat siksi suppeat, että niiden perusteella on vaikea muodostaa itselleen käsitystä tämän vaihtelun syistä ja luonteesta. Säännöt ovat kovin niukat ja sitä paitsi summittaiset. Esim. Kettusen—Vaulan kieliopin ohje: »Adjektiivinen subjektin predikatiivi on partiaallinen, jos subjektin ilmaiseva käsite on alaltaan epämääräinen» on sekä liian avara että liian ahdas. Toisaalta saattaa mitä tarkkarajaisimman subjektin ohella predikatiivi olla partiaallinen, esim. *He* [Maija ja Jussi] *olivat melkein tiedottomia väsymyksestä* (Sillanpää), toisaalta taas hyvin hämärärajaisten ohella totaallinen, esim. *Hiljaisuus oli painostava*. »Partiaallisen predikatiivin esiintymisestä tarvittaisiin perusteellisempia ja käyttökelpoisempia ohjeita», kirjoittaa Saarimaa Kielenoppaassaan. Pelkään tosin, että seuraavakaan esitys ei ole kovin käyttökelpoinen sille, joka etsii ohjeita samaan tapaan kuin vierasta kieltä opetteleva; en pyri minkäänlaiseen tyhjentävyyteen yksityistapausten esityksessä. — Puhun yksinkertaisuuden vuoksi vain subjektipredikatiivista, mutta sama soveltuu mutatis mutandis objekti-predikatiiviinkin. Esitys pitää myös silmällä vain myönteisiä lauseita, *A on B*; sanottu soveltuu kuitenkin myös vastaaviin kielteisiin, *A ei ole B*.

»Adjektiivinen predikatiivi voi olla partiaallinen vain, jos pääsana on jaollista käsitettä osoittava sana (so. monikollinen, ainesana tai ryhmäsana, samoin myös abstraktinen sana», sanoo Airila lauseopissaan. Tähän on lisättävä, että toisaalta substantiivisena partiaalisena predikatiivina ei voi olla muu kuin jaollista käsitettä osoittava sana. Joko subjektin tai predikatiivin — tai molempien — jaollisuus

on partiaalisen predikatiivin esiintymisedellytys. Airila on eräässä tutkielmassaan luonnehtinut jaollista käsitettä osoittavia sanoja seuraavasti: »Kaikille 1. kohdassa mainituille sanaryhmille [nim. abstrakti-, aine- ja ryhmäsanoille sekä monikollisille], joiden vastakohtana kenties voisi puhua 'yksilö-sanoista', on ominaista jonkinlainen niiden osoittaman käsitteen sisällön homogeenisuus, jolla tarkoitaisiin sitä, että käsitteen ala voidaan ajatella ositelluksi, osan säilyttäessä edelleenkin kokonaisuuden laadun» (SUST 52 s. 19). Jaollista käsitettä osoittavien ilmausten ryhmä on suurempi, kuin mainittu luettelo osoittaa. Siihen kuuluvat myös lukusanat ja jaolliseen käsitteeseen viittaavat pronominit ja, subjektin kyseessä ollen, vielä infinitiivit ja lauseet sekä rinnastettujen sanojen ryhmät: *Kaksi lapsista oli poikia. Se oli kamalaa! On myöhäistä katua. Oli harmillista, että myöhästyin. Eino ja Oiva ovat veljeksiä.* Olennaista on ilmauksen tarkoitteen laatu — sana on Aärni Penttilän käytäntöön ottama, ks. esim. Ajatus 1941 s. 172 — ts., millainen on se olio tai seikka, johon subjekti tai predikatiivi viittaa tai jota ajatellaan subjektittoman predikaatin tekijäksi. Tarkoitteen jaollisuus on joko paikallista tai ajallista tai kumpaakin sen mukaan, onko tarkoitteella ulottuvaisuutta paikassa vai ajassa vai molemmissa, esim. 1) *Marjat ovat tänään halvempia kuin eilen;* 2) *Hänen paranemisensa on hidasta;* 3) *Kauneus on katoavaista* (aina ja kaikkialla). »Samallakin sanalla» saat- taan olla milloin jaollinen, milloin jaoton tarkoite: *hävyttömyys* on puhtaana ominaisuudennimenä jaollinen, merkitessään 'hävytöntä tekoa' jaoton.

Sen mukaan, onko vain subjektin tai vain predikatiivin tarkoite jaollinen vai ovatko molemmat jaolliset tai jaottomat ja miten niiden alat suhtautuvat toisiinsa, vaihtelee substantiivisen predikatiivin merkitysluonne. Adjektiivisen predikatiivin tarkoite on tietysti aina sama kuin subjektin. Yritän nyt luonnehtia eri predikatiivilajien merkitystä ja esiintymisedellytksiä.

Setälällä on lauseopissaan esimerkkeinä substantiivisesta predikatiivista, joka ilmoittaa »aluetta, piiriä, lajia, johon subjekti kuuluu», mm. lauseet: *Tämä talo on Ruoveden pitäjää;* *Mies on suurta sukua;* *Veitsi on terästä;* *Hän on toista mieltä.* Niissä on subjektin tarkoite jaoton, predikatiivin jaollinen, ja subjektin tarkoite muodostaa osan predikatiivin tarkoitteen alasta. Nimittäisin tällaista predikatiivia **partitiiviseksi**.

Adjektiivinen predikatiivi ilmoittaa Setälän mukaan »ominaisuutta, joka aina, tavallisesti tai kauttaaltansa tavataan subjektissa», ja esimerkkeinä hän mainitsee mm. *Viina on juovuttavaa;* *Sekalaista seurakunta on;* *Hänen toimeentulonsa on huonoa;* *Pojat ovat iloisia;* *Hupaista oli, että tulit;*

Hauskaa oli nähdä sinua. Teoksessaan Lauseopillinen tutkimus Koillis-Satakunnan kansankielestä (s. 14) hän ilmaisee ajatuksensa tällaisen predikatiivin merkityksestä vielä selvemmin sanoessaan, että »ilmoitettu ominaisuus on subjektilla tai objektilla nimitetyssä aineessa, esineessä y.m. kauttaaltansa, sen epämääräisissä osissakin». Subjektin tarkoite on näissä tapauksissa aina jaollinen, ja predikatiivin ilmoittama ominaisuus omistuu, paitsi koko subjektin tarkoitteelle, myös, ja ensisijaisesti, jokaiselle sen todelliselle tai ajateltavissa olevalle osalle. Merkitys on siis aivan toinen kuin äsken puheena olleen partitiivisen predikatiivin. Tällaista predikatiivia voi nimittää **distributiiviseksi**. Distributiivinen merkitys saattaa olla myös substantiivisella predikatiivilla — tämä seikka on jäänyt kieliopissamme huomiotta. Lauseessa *Eino ja Oiva ovat veljeksiä* ei *veljeksiä* ilmeisesti ole partitiivinen predikatiivi: lause ei, ainakaan välttämättä, edellytä veljeksiä olevan muita kuin nuo kaksi, se ilmoittaa vain heidän keskinäisen sukulaisuussuhteensa. *Veljeksiä* sanan tarkoite on ilmeisesti 'veljespari' eikä 'kaikki veljesparit tai -ryhmät', joista Eino ja Oiva muodostaisivat osan. Predikatiivi on distributiivinen. Distributiivisen substantiivisen predikatiivin edellytyksenä on, että sekä subjektin että predikatiivin tarkoite on jaollinen ja niiden alat identtiset. Muita samanlaisia esimerkkejä: *He ovat sisaruksia, ystävyksiä, mitä parhaita ystäviä keskenään. Sooda on kemialliselta kokoomukseltaan natriumkarbonaattia.*

Toinen seikka, joka on kieliopissa jäänyt huomiotta, on se, että partitiivinen ja distributiivinen merkitys eräissä tapauksissa yhtyvät. Lause *Kiinalaiset ovat mongoleja* on sellainen. Se sanoo, että kiinalaiset kansana kuuluvat mongolien ryhmään (partitiivinen merkitys), mutta myös, että jokainen kiinalainen yksilönä on mongoli (distributiivinen merkitys). Sanoisin tällaista predikatiivia **partitiivis-distributiiviseksi**. Partitiivis-distributiivisen predikatiivisuhteen edellytyksenä on, että sekä subjektin että predikatiivin tarkoite on jaollinen ja subjektin tarkoite muodostaa vain osan predikatiivin tarkoitteen alasta. Samanlainen esimerkki on *Paavo Cajander ja J. H. Erkko ovat nimekkäimpiä runoilijoitamme*. Siinä sanotaan vain, että kumpikin kuuluu nimekkäimpien runoilijoidemme joukkoon, mutta ei, ettei siihen kuuluisi myös muita, ehkäpä heidän edelläänkin. — Partitiivis-distributiivinen predikatiivi on tietysti, kuten partitiivinenkin, aina substantiivinen.

Totaalisesta predikatiivista Setälän lauseoppi sanoo, että sillä ilmaistu

käsite »kokonaan ja semmoisenaan omistetaan subjektille», esimerkkeinä mm. *Varpunen on lintu; Omena on makea; Jalkani ovat kipeät; Pojat ovat iloiset*. Totaalinen predikatiivi voi siis olla sekä substantiivinen että adjektiivinen. Substantiiviselle totaaliselle predikatiiville on ominaista, että subjektin ja predikatiivin tarkoitteet samastetaan, niiden ala ilmoitetaan samaksi. Adjektiivisen totaalisen predikatiivin merkityksen voi nähdäkseni parhaiten luonnehtia sanomalla, ei että sen ilmaisema ominaisuus kokonaan ja semmoisenaan omistetaan subjektille (subjektin tarkoitteelle), vaan että se omistetaan subjektin tarkoitteen kokonaisuudelle. Subjektin tarkoitetta siis ajatellaan ehjänä kokonaisuutena, ei jaollisena. Sen ei silti tarvitse olla jaoton. Esimerkkilauseissa tosin *omena* on esineennimi eikä ainesana, *jalat* on suomalaisen ajattelutavan mukaan yhtenäinen käsite, mutta *pojat* sanan jaottomuus on puhtaasti okkasionaalinen: yhtä hyvin voidaan sanoa *Pojat ovat iloisia*, jolloin predikatiivi on distributiivinen ja subjektin tarkoite siis jaolliseksi ajateltu. Ja ilmeistä on, että predikatiivien *iloiset* ~ *iloisia* merkityksessäkään ei ole suurta eroa: *pojat* on niin selvästi jaollinen käsite, että sen totaalinenkin predikatiivi saa distributiivista sävyä. Samaa on sanottava lauseparista *He ovat veljekset* ~ *He ovat veljeksiä*. Selvästi ilmenee totaalisen ja distributiivisen predikatiivin ero sen sijaan lauseissa *Jalkani ovat kipeät* ~ *Jalkani ovat kipeitä*. Jälkimmäinen lause tuntuu edellyttävän niin suurta jalkojen lukua, ettei niiden kokonaisuutta pysty edes hallitsemaan. Tuhattajalkainen saattaisi niin sanoa! Valaiseva on myös pari *Lappalaiset ovat pieni kansa* ~ *Lappalaiset ovat pientä kansaa*. Edellisessä predikatiivi omistuu koko subjektin tarkoitteelle, jälkimmäisessä sen eri osille, yksityisille lappalaisille, ja merkitykset ovat: *Lappalaisten lukumäärä on pieni; Lappalaiset ovat pieniä ihmisiä*.

Eri predikatiivilajien merkitysluonnetta selventää kenties vielä seuraava matemaattinen kuvaus. A merkitsee subjektin, B predikatiivin tarkoitetta; kertoimet m ja n ovat positiivisia kokonaislukuja, $m < n$. Totaalinen predikatiivisuhde (*Varpunen on lintu*) voidaan silloin merkitä $A = B$, ts., subjektin ja predikatiivin tarkoitteet samastetaan; partitiivinen suhde (*Tämä talo on Ruoveden pitäjää*) seuraavasti: $A = \frac{m}{n} B$, ts., subjektin tarkoite on osa predikatiivin tarkoitteesta; distributiivinen suhde (*He ovat veljeksiä*) seuraavasti: $\frac{m}{m} A = \frac{m}{n} B$, ts., sekä subjektin ja predikatiivin tarkoitteet että niiden osat samastetaan: tosia ovat myös supistamalla saadut yhtälöt $A = B$ (*He ovat veljekset*) ja $\frac{1}{m} A = \frac{1}{m} B$ (*Hän on veljek-*

sistä yksi); ja vihdoin partitiivis-distributiivinen suhde (*Kiinalaiset ovat mongoleja*) seuraavasti: $\frac{m}{m} A = \frac{m}{n} B$, ts., subjektin tarkoite on osa predikaatiivin tarkoitteesta ja sen osat samastuvat predikaatiivin tarkoitteen osien kanssa: tosia ovat myös supistetut yhtälöt $A = \frac{m}{n} B$ (*Kiinalaiset kansana ovat mongoleja*) ja $\frac{1}{m} A = \frac{1}{n} B$ (*Kiinalaisista yksi on yksi mongoleista eli Kiinalainen on mongoli*).

Näiden predikaatiivilajien historian selvittäminen edellyttää tietenkin melko laajoja tutkimuksia. Sallittakoon minun kuitenkin jo nyt lausua se ajatus, että totaalinen ja partitiivinen predikaatiivi ovat vanhimmat; partitiivis-distributiivinen käsitystapa on kehittynyt partitiivisestä, ja distributiivinen predikaatiivi on vasta melko myöhään tunkeutunut totaalisen tilalle niissä tapauksissa, joissa subjektin tarkoite on jaollinen. Tällaiseen kehitykseen viittaavat mielestäni seuraavat seikat.

1. Viron kielessä partiaalinen predikaatiivi on merkitykseltään partitiivinen. Wiedemann luonnehtii sitä kieliopissaan (s. 603) seuraavasti: »Im Infinitiv [= partitiivissa] steht das Prädicat, wenn es angeht, in welche Kategorie ein Gegenstand durch seine Beschaffenheit, in welchen weiteren Gattungsbegriff es gleichsam wie ein Theil zum Ganzen hinein gehört, er hat also hier denselben partitiven Sinn wie in seiner Stellung als Subjekt oder bei Zahlen und sonst Quantitätsausdrücken.» Samaan tapaan Kettunen, *Lauseliikmed eesti keeles* s. 29; esimerkkeinä hän mainitsee mm. *Nad pidid olema meie sugulasi; Eks ta ole nooremaid vendi; Vanamõisa küla on Võnnu kihelkonda*. Erikoisesti huomattakoon, että suomen kielen yleisintä distributiivista predikaatiivia, adjektiivista, ei virossa esiinny: *Piim on iseäranis rammus; Iludus ei ole püsiv; Õunad on magusad; Ilus on elada*. Wiedemannilla on (s. 604) yksi esimerkki partiaalisesta adjektiivista: *nemad on mitme-karwalisi*, mutta hänen selityksestään päättäen adjektiivia on käytetty substantiivisesti; hän kääntää 'sie gehören zu denen, welche verschiedenfarbig sind, in die Kategorie der Verschiedenfarbigen'. Kyseessä olisi siis tässäkin partitiivinen predikaatiivi. Substantiivista distributiivista predikaatiivia virossa kenties kuitenkin esiintyy. Kettusen esimerkki *Nad on mõlemad sama isa lapsi* voitaneen, kuten lehtori Eeva Niinivaara on minulle ilmoittanut, tulkita niinkin, että lapsia on vain kaksi.

2. Vepsäkin tuntee partitiivisen predikaatiivin. Kettunen, *Vepsän murteiden lauseopillinen tutkimus* s. 83—: *hän on netid mamad* 'hän on sitä äitiä'; *händikaz jo södud ležbad* 'susi on jo syötyä leipää (= on mennyttä kalua)'; *šimjärv jo tošt rajõ-nad* 'Šimjärvi on jo toista piirikuntaa' (s. 257). Sen sijaan suomen distributiivista predikaatiivia vastaa totaalinen: *vanh*

leip_kahnak 'vanha leipä on kovettunutta'; *ne_tse_tüh_kajk* 'tämä on tyhjää kaikki'; *tuli_tšut_sur_d, čad_jär_dad* 'suolaheinät ovat suuria, eivät paksuja' (s. 84).

3. Karjalan kielen käytännön toteamiseksi olen käynyt läpi Leskisen tekstikokoelman »Karjalan kielen näytteitä» kaksi ensimmäistä osaa. Partitiivisesta predikatiivista on muutamia esiintymiä, esim. *heboine, karvukuldoa, toine hobjoa* (II s. 7, Aunuksen kaupunki); »*mit_tüö_miehi_oleito*», *se keijhü mužišku küzö* (II s. 88, Salmi; huom. vastaus: »*sinun velßen ozad olemmo, bohatan velßen ozat*»). Suomen distributiivista predikatiivia vastaa totaalinen: *šini šepä tagov, kuini on rauda kuhma* (I s. 86); *kuoliet akat o-lah kalלהet* (I s. 71); *jügie miula lieni koiss elä* (I s. 63). — Seuraavat lauseet ovat nähdäkseni esimerkkejä partitiivisesta substantiivisesta predikatiivista: *jos totta, mitä kila šanov, nin palkičen* (I s. 148, Valdai); *ivan tuhkimus moal varattavao, muidu ni kedä en varoa* (II s. 71, Säämäjärvi).

4. Vanhassa kirjasuomessa totaalinen predikatiivi on verrattomasti yleisempi kuin nykysuomessa. Olen predikatiiveja silmällä pitäen käynyt läpi Mikael Agricolan teosten jäljennöspainoksen kaksi ensimmäistä nidettä. Partiaalista predikatiivia edustavat niissä melkein yksinomaan pronominit *jotakin, muuta, mitä* jne.: *Sille jos iocu lwle itzens iotaki oleuan, waicka ei hen miteken ole* (II s. 530); *Nin on nyt Euangelium ei mwta quin yxi Sarna* (II 6). Kuitenkin myös: *Me olema mös henen Sucuans* (II 362). Distributiivisen predikatiivin vastineena on säännöllisesti totaalinen: *Domitka itze keskenenne, Jos se on caunis, ette iocu Waimo awoipein Jumalata rucoile* (II 480); *Sille ette se ombi iwri iulkinen, ette meiden Herranna ombi ylestullut Judan Sucucunnasta* (II 641). Poiminnossani on vain yksi selvältä näyttävä distributiivinen tapaus: *Joinenga Caunistos ei pidhe oleman wlconaista hiucien palmicoisa, ia cullan ymberirippumisesa* (II 605 —). Ja kautta koko Ruotsin vallan ajan adjektiivinen predikatiivi on jotenkin säännöllisesti totaalinen, esim. *Ei se ole mahdollinen, että Waldakunnan Säädyt olisit tainet senkaldaista nähdä* (Grotenfelt, Suomenk. hist. asiakirjoja Ruotsin vallan ajalta s. 202, v. 1768); *Pahat tavat, jotka itsestäns ovat kauhistavaiset* (mts. 221, v. 1786).

On mahdollista, että vieras vaikutus on työntänyt syrjään partiaalista predikatiivia vepsässä ja ehkä virossakin, kuten Kettunen olettaa, mutta on erittäin epätodennäköistä, että sen ala niissä ja muissakaan sukukielissä koskaan olisi ollut niin laaja kuin se on nykysuomessa. Ja vanha kirjasuomi osoittaa, ettei nykyinen käytäntö suomessakaan ole vanha: adjektiiviseen predikatiiviin on distributiivinen partitiivi tunkeutunut vasta myöhään. On mahdotonta olettaa, että vanhan kirjasuomen vuosisatoja kestänyt hyvin yhtenäinen käytäntö — sen mukaan kuin tosin

vain pistokokeiden luonteinen tarkasteluni on osoittanut — ei ainakin alkuaikoina kaikessa olennaisimmassa olisi perustunut silloiseen puhekieleen. Kun Agricola ja hänen seuraajansa käyttelivät partiaalista subjektia ja objektia varsin »oikein», miten he olisivat niin johdonmukaisesti erehtyneet predikatiivin suhteen? Niin täysin kuin sellainen predikatiivi kuin *etten mine tenepene, mutta tekis eli pääteis, mutta quin sinun olis otolinen* (Agr. I 666) poikkeakaan nykyisestä käytännöstä, se on epäilemättä aikanaan ollut »oikea». Vanha kirjasuomi ja sukukielet edustavat suhteellisen yhtenäistä käytäntöä, josta nykysuomen on helppo ajatella kehittyneen.

Ilmeisesti on partitiivis-distributiivisenkin predikatiivin käyttö suomessa muinaisestaan yleistynyt. Sellaisissa tapauksissa kuin *sillä ei ne ole caicki Israelitat, jota Israelist owat* (v:n 1642 Raamattu, Room. 9: 6), joissa nykysuomessa esiintyy partitiivis-distributiivinen predikatiivi, on vanhassa kirjasuomessa predikatiivi säännöllisesti totaalinen. Tämä käytäntö on varmaan vanhaa perintöä — sehän edustaa yksinkertaista numeruskongruenssia (*mies on seppä: miehet ovat sepät*). Vasta kun totalisuuden ja partiaalisuuden vastakohtaisuus oli syvästi tunkeutunut kieleen, alettiin ilmaus tuntea ristiriitaiseksi ja se syrjäytyi toisen, nuoremman konstruktion tieltä: *miehet ovat seppiä*. Vanhan kirjasuomen tyyppiä *ei ne ole caicki Israelitat, jota Israelist owat* ei voi viedä ruotsin kielen vaikutuksen tilille. Ruotsissa predikatiivi on tällaisissa tapauksissa epämääräistä spesiestä (Kustaa Vaasan Raamatussa *Ty the äro icke alle Israeliter som äro aff Israel*), ja sen osoittimenahan suomessa — subjektin ja objektin kohdalla — on useimmiten juuri partitiivi; partiaallinen predikatiivi vastaa siis ruotsalaista sanontaa paremmin kuin totaalinen *Israelitat*. — Jos siis sukukielissä ehkä joissakin tapauksissa totaalinen predikatiivi on yleistynyt, niin suomessa kehityksen suunta on ilmeisesti ollut päinvastainen.

Tyyppi *miehet ovat sepät* elää yhä, vaikka taka-alaisena. Kannisto mainitsee (Lauseopillisia havaintoja läntisen Etelä-Hämeen kielimurteesta s. 11) mm. esimerkit *Niitä oli kaks veljestä, molemmat oli pelmannit ja kraatarit; Kyllä sen ov vanhemmakki(n) hyvi(n) hyvät ihmiset*. Samoin Sirelius (Lauseopillinen tutkimus Jääsken ja Kirvun kielimurteesta s. 51): *Työ ootta naise vaatteiss ja naiset; Tanska keisar sano: »ai — ne o' olleet rosmot!»*

Adjektiivinen predikatiivi niissä tapauksissa, joissa subjekti on infinitiivi tai lause tai on ilmi panematta (tyyppi *täällä on hauskaa*), on jatkuvasti usein totaalinen. Tosin: *Kirkossa oli juhallista; Kaikkiällä oli äänetöntä; Kauheata, kuinka ruma tuo Manta olikin* (Kataja); mutta erityisesti eräät kielen tavallisimmat adjektiivit esiintyvät näissä asemissa — varsinkin infinitiivin yhteydessä — myös totalisina, *hyvä ja paha* aina:

Sepä hyvä; Oli paha, että et ollut mukana; Täällä on lämmin, kylmä; Hauska, ikävä kuulla; Se on siis varma, että olen tässäkin asiassa myöhästynyt (Kojo; sen sijaan kai aina: *Se on epävarmaa*). On hyvin luonnollista, että kun partitiivi on tunkeutunut tällaisiin asemiin, kaikkein yleisimmät klišeet ovat jaksaneet säilyä vanhoillaan. Kansankielessä totaalista predikatiivia saattaa esiintyä enemmänkin kuin yleiskielessä. Sirelius kirjoittaa Jääsken ja Kirvun murteesta (mp.): »Jos subjektina on infinitiivi tai kokonainen lause, on predikaatintäyte melkein aina nominatiivissa.» Esimm.: *Se ois nii mahoto ruveta maallista lorruu lasettelemmaa; Kyllä siellä Helsingissä o' kallis olla; Miust ol' nii kiusalline käyvä siellä työssä.* Huomatukseen viimeinen esimerkki, jossa adjektiivi on *nen*-loppuinen; sellaiset-han yleiskielessä miltei aina ovat näissä tapauksissa partitiivissa. (Kuitenkin esim. Sillanpäällä: *Ulkonaisesti oli lämmin ja suloinen olla.*) Että tapaus ei ole yksinäinen, ilmenee Sireliuksen nimenomaisesta huomautuksesta: »Partitiivissa olevan predikaatintäyteen kuulin vain lauseessa: *Helppooha se o' siu haastaa.*» Jos siis Sireliuksen havainnot ovat olleet oikeat, Jääsken—Kirvun murre on tässä kohdin vielä v. 1892 ollut jotenkin samalla kannalla kuin vanha kirjasuomi. Kannistollakin on yksi totaalin *nen*-esimerkki: *Se olis tarpeellinen rukoillaj Jumalaa*, mutta se voi olla Raamatun kielen suoranaista heijastusta.

Distributiivinen merkitys on saattanut kehittyä partitiivisesta seuraavasti:

Voidaan otaksua partitiivin yleisen erosijanmerkityksen perusteella, että partiaalinen objekti esim. lauseessa *Mies ampuu lintuja* on merkinnyt vain *Mies ampuu joukon lintuja*. Mutta todellisuudessa toiminta on jatkuvaa, jaksoittaista: mies ampuu 'linnun kerrallaan', 'linnun toisensa jälkeen'. Samoin partiaalisen subjektin yhteydessä: *Poikia juoksee ohi* on voinut merkitä pelkästään *Joukko poikia juoksee ohi*. Mutta usein tällainen ohijuoksu tapahtuu vähin erin, 'poika kerrallaan'. Näin on useasti esiintyvä faktillinen tilanne antanut distributiivista sävyä alkuaan puhtaasti partitiivisuonteisille partiaalisille objekteille ja subjekteille. Voimme myös olettaa, että partiaalinen predikatiivi lauseessa *He ovat seppiä* on aluksi ollut pelkästään partitiivinen, samoin kuin yhä vielä lauseessa *Hän on Väinäsiä*. Mutta kun subjekti *he* on jaollinen, partitiiviin subjektissa ja objektissa kehittynyt distributiivinen merkitys siirtyi myös predikatiiviin, ja *He ovat seppiä* alettiin käsittää, ei niinkään 'he ryhmänä kuuluvat seppien kategoriaan', vaan 'heistä kukin on seppä'. Tästä oli taas tie lyhyt adjektiiviseen predikatiiviin: *He ovat iloisia*.